

Miljø og klimaforum

02.November 2020 kl.1100-1200 – Whereby

Grønt sykehus

Velkommen til webinar!

1. Gjør presentasjon stor ved å trykke på de tre små prikkene på presentasjonsbilde.
 2. Spørsmål skrives i kommentarfeltet
 3. Presentasjoner sendes ut i etterkant av webinar
-
- Tekniske problemer?
 - Signe Hveem mobil: 99 40 79 55
 - e-post: signe.hveem@helse-sorost.no

Miljø og klimaforum

- 1100-1120 Samordning av miljøledelse i Helse Nord v/Bengt Dahl UNN HF
- 1120-1140 Klimaregnskap 2020 v/ Signe Hveem HSØ RHF
- 1140-1150 Miljøindikatorer v/Brita Mauritzen Næss Helse Vest RHF
- 1150-1200 Ny samarbeidsavtale for samarbeidsutvalget og alternative modeller for miljøsertifisering v/ Signe Hveem HSØ RHF

Klimaregnskap 2020

- Samarbeidsutvalget for klima og miljø i spesialisthelsetjenesten er i felleskap ansvarlig for klimaregnskapet.
 - Fagansvarlig for faktorer i klimaregnskapet er Sykehusbygg, Finn Drangsholt.
 - Teknisk ansvarlig for webportalen er Helse Sør-Øst, Jan Olav Høgvold + Signe Hveem.
- Klimaregnskapet publiseres i Spesialisthelsetjenestens rapport for samfunnsansvar, ferdigstilles 1.mars 2021.
- Skjema for 2020 publiseres i webportalen 1.desember 2020, samtidig sendes det ut rapporteringsveileder.
- Frist for rapportering «låse skjema» **5. februar 2021.**

Tilgang i webportal

- Legge til lesetilgang for alle HF i samme region.
- Formål: Sammenligne data og kvalitetssjekk egne data.

A screenshot of the 'Yngve Mathisen' user profile page. The page has a title bar with the name 'Yngve Mathisen' and a close button. Below the title bar are two buttons: 'Lagre' (Save) and 'Slett' (Delete). The main content area contains a form with the following fields: 'Fornavn' (First name) with the value 'Yngve', 'Etternavn' (Last name) with the value 'Mathisen', 'Brukernavn (e-post adresse)' (Username (e-mail address)) with the value 'yngve.mathisen@sus.no', and 'Passord' (Password) with the value '*****'. There is also a checkbox labeled 'Systemadministrator' which is currently unchecked. Below the form is a section titled 'Tilganger' (Access) with a table of access rights. The table has four columns: 'Les' (Read), 'Skriv' (Write), 'Admin' (Admin), and 'Slett' (Delete). The first row is for 'Helse Vest/Helse Stavanger HF' and the second row is for 'Helse Vest'. The 'Helse Vest' row has a yellow circle around the 'Skriv' column. At the bottom of the page is a link labeled 'Ny tilgang' (New access).

Tilganger	Les	Skriv	Admin	Slett
Helse Vest/Helse Stavanger HF	☐	☒	☐	☐
Helse Vest	☒	☐	☐	☐

Hvordan vil pandemien påvirke utslippene for 2020?

Endring i reisemønster for ansatte, pasienter og pårørende

Stiller krav om økt bruk av videokonsultasjoner

I revidert oppdragsdokument til sykehusene i Nord-Norge, stiller Helse Nord RHF krav om at andelen video- og telefonkonsultasjoner skal øke til minst 30% for alle polikliniske konsultasjoner.

224 likerklipp
oushf OUS etablerer 150 nye midlertidige parkeringsplasser på Ullevål for ansatte. Parkeringskapasiteten for ansatte på sykehuset er nå er sprengt pga koronasituasjonen. Derfor etablerer nå OUS midlertidige parkeringsplasser for å forsøke å møte behovet noe.

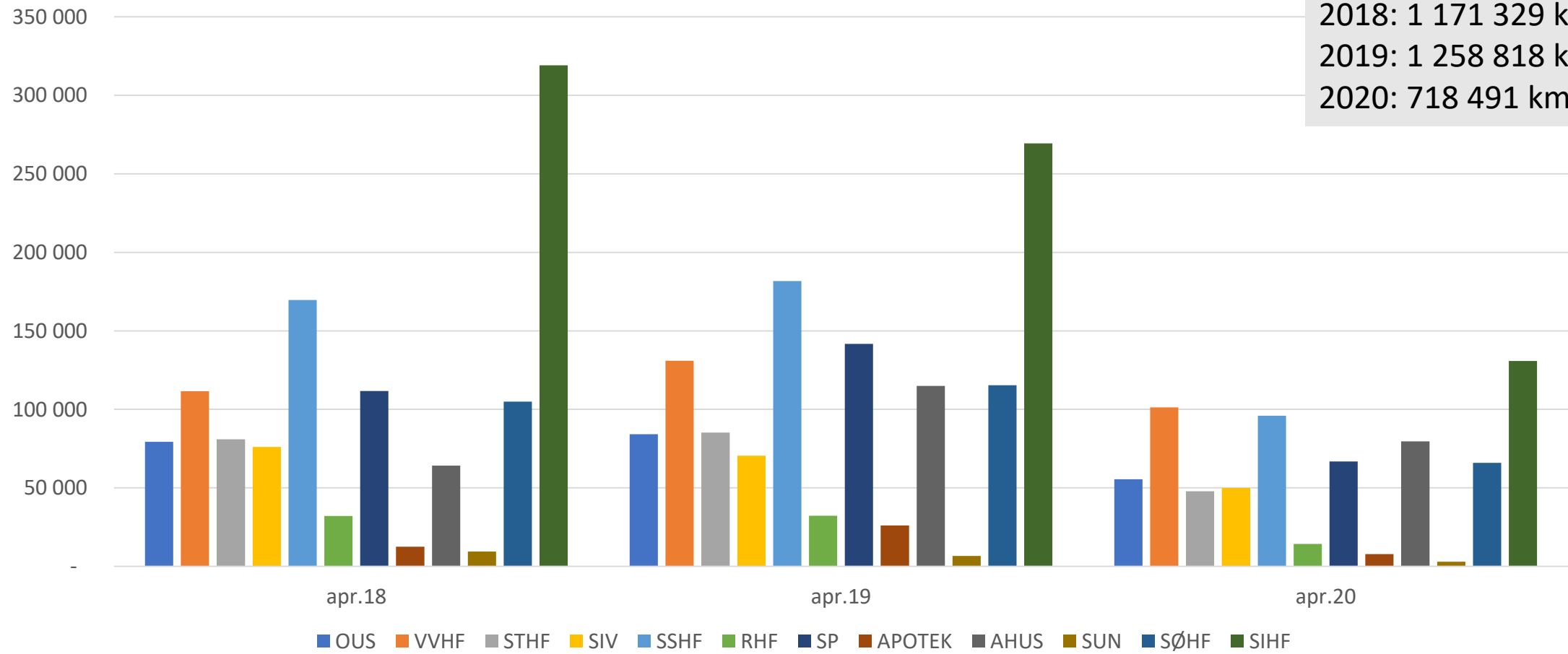
Koronautbruddet har fremskyndet innføring av ny teknologi; bruk av videokonsultasjon i pasientforløp og digitale møter for ansatte.

- Færre reiser for pasienter og administrativt personell.
- Mindre bruk av offentlig transport for klinisk personell, pasienter og pårørende.

Km kjørt i tjenestereise april, 2018, 2019 og 2020

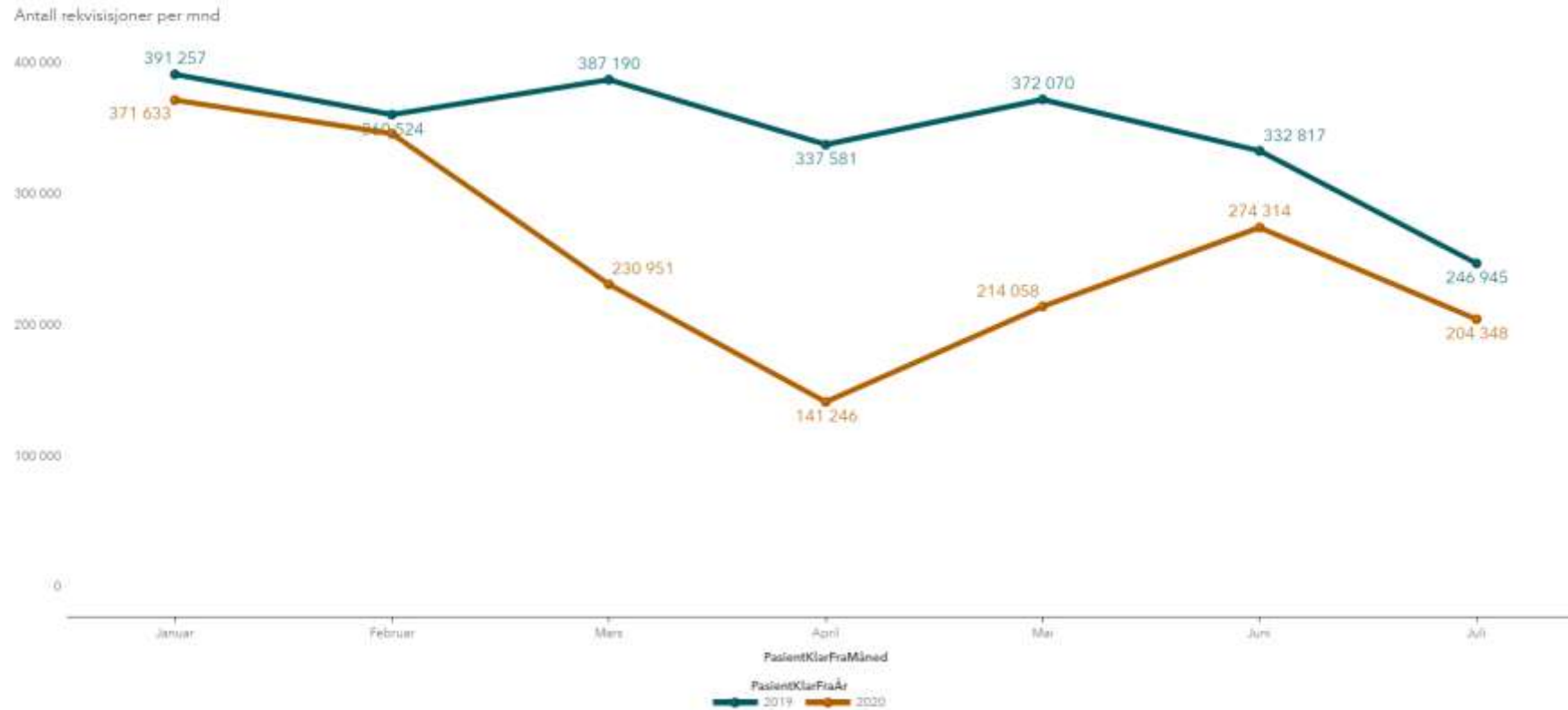
Helse Sør-Øst

Totalt HSØ april mnd.:
2018: 1 171 329 km
2019: 1 258 818 km
2020: 718 491 km

Aktivitetsutvikling pasientreiser – Reiser med rekvisisjon - Til og fra behandling - Nasjonalt

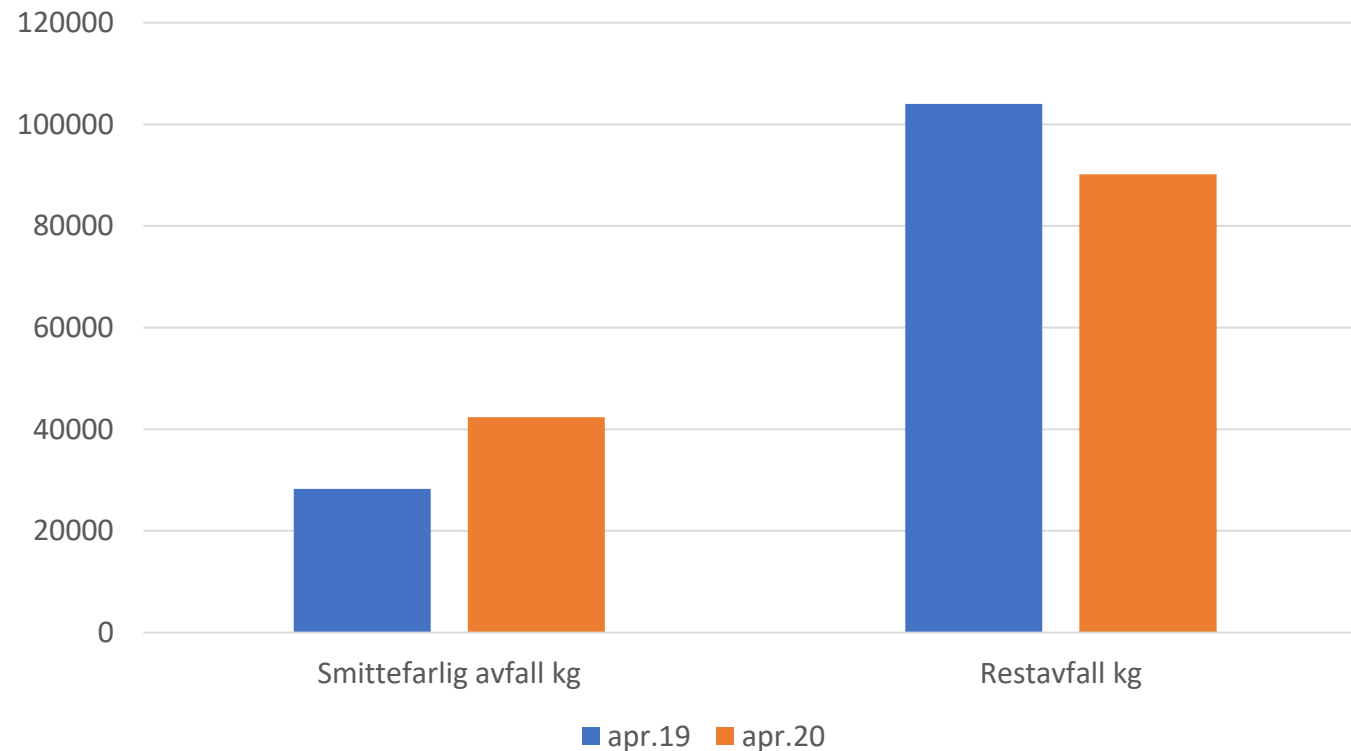
Pasienter

- Aktivitetsfallet i juli (tom uke 31) er på i overkant av 17 % mot tilsvarende periode i 2019
- **Det høyeste aktivitetsfallet hittil var i april, med en nedgang på 58,2 %**

Smittevernutstyr og avfallsmengder

Avfallsmengder Ahus

Økning på 14 000 kg smittefarlig avfall i april 2020 sammenlignet med april 2019.
Redusert restavfall sammenheng med mindre aktivitet på sykehuset.

Lagerstatus uke 33

Status for smittevernutstyr i spesialisthelsetjenesten inkludert leveranser som kommer uke 33 er som følger:

Utstyrskategori	Antall
Hansker	64,7 millioner
Munnbind	54,3 millioner
Smittefrakker/-drakter	6,3 millioner
Øyebeskyttelse	2,5 millioner
Åndedrettsvern	950 000
Operasjonsluer/-hetter	4,7 millioner

Klimaregnskap

- **Scope 1:** direkte utslipp, bruk av fossilt brensel, transport med egneide kjøretøy, lystgass og kjølegasser.
- **Scope 2:** indirekte utslipp knyttet til innkjøpt elektrisitet, fjernvarme og fjernkjøling.
- **Scope 3:** Indirekte utslipp knyttet til aktiviteter oppstrøms og nedstrøms i verdikjede. Innkjøpte varer og tjenester.

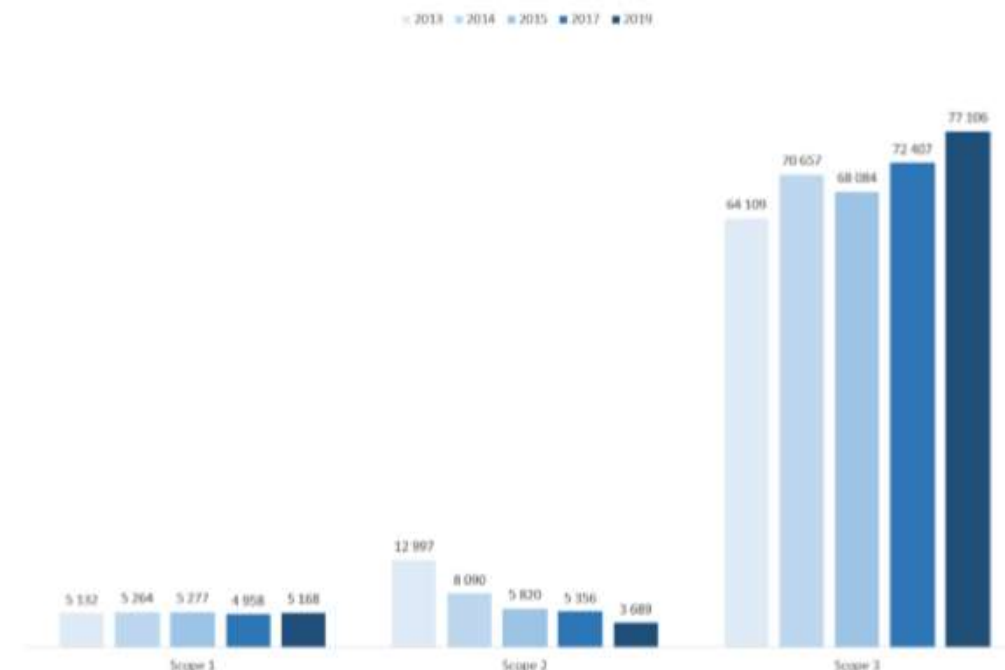
	2016	2017	2018
Invest			
Utgåve (M)	81 112,06	-	12 905,61
Kalkylerende tilskudd, NOKA, HMO, HMO, HMO (M)	1 000		3 221,05
Samlet utgang invest			16 126,66
Aggregat			
Utgåve (M)	197 030	100	106,2
Offshore			
Utgåve (M)	104 629 180	0,00	28 206,2
Utgåve med oppgjør (M)	1 012 254,2	0,0004	2,23
Utgåve (M)	738 760 737	0,00	200 000,00
Utgåve med oppgjør (M)	36 352 100	0,0004	306,29
Samlet utgang offshore (aggregat)			488,72
Investment (M)	31 821 400	0	-
Invest/Operasjon (M)	1 841 760	0,07	4 921,00
Operasjon (M)	27 155 000	0,10	5 142,18
Operasjon (M)	801 608 726	0,11	12 170,40
Operasjon (M)	2 014 000,00	0,08	5 917,12
Operasjon - invest			
Utgåve, andre roller, samlede data			
Invest (M)	106 172,17	0,00	822,00
Invest (M)	1 114 410,42	0,00	5 040,10
Invest (M)	100 000	0	-
Utgåve med oppgjør (M)	100 000	0,01	85,76
Operasjon			
Operasjon investerte (M)	0 1182 170,00	0,11	9 700,00
Operasjon investerte (M)	0 1700 000,00	0,1	4 700,00
Operasjon/operasjon egen del			
Invest (M)	20 000 000,00	0,17	0 000,00
Invest (M)	5 000 000	0	-
Operasjon - operasjon			
Invest/operasjon			
Invest (M)	0 122 104 000	0,00	11 497,0
Invest (M)	1 011 100	0,04	4 334,35
Invest/operasjon (M)	0 234 000	0,04	2 215,12
Operasjon	0 202 000	0,00	10 001,15
Andre utgangsmidler			
Utgåve (M)	0 001 100,0	0,17	10 000,00
Utgåve (M)	22 000 000	0,17	10 000,00
Invest/operasjon/operasjon (M)			0 000,00
Operasjon			
Operasjon investerte (M)	0 1 000 000	0,17	10 000,00
Operasjon investerte (M)	100 000	0,1	10,00
Samlet invest/operasjon			401 000,00

Figur 1: Greenhouse Gas Protocol deler en virksomhet sine utslipp i 3 "Scopes"

Helse Bergen 2019 – 3 ulike klimaregnskap

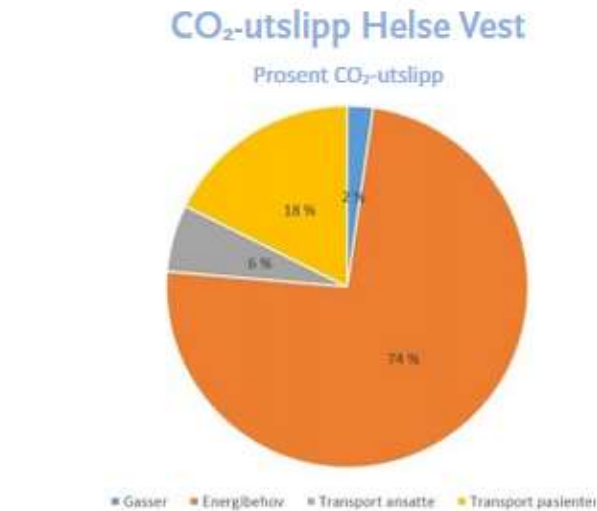
Klimaregnskap 2019	Co2 utslipp 2019 (tonn)	Omfang
Spesialisthelsetjenesten	34 285,9	Scope 1, scope 2 og scope 3 – kun transport
Klimapartner	19 928	Scope 1, scope 2 og scope 3 – transport, avfall og varer
CEMAsys klimaregnskap og klimatiltaksanalyse	85 964	Scope 1, scope 2 og scope 3 – fullstendig scope 3

Figur 9. Utslipp (tCO2e) per Scope 2013-2019

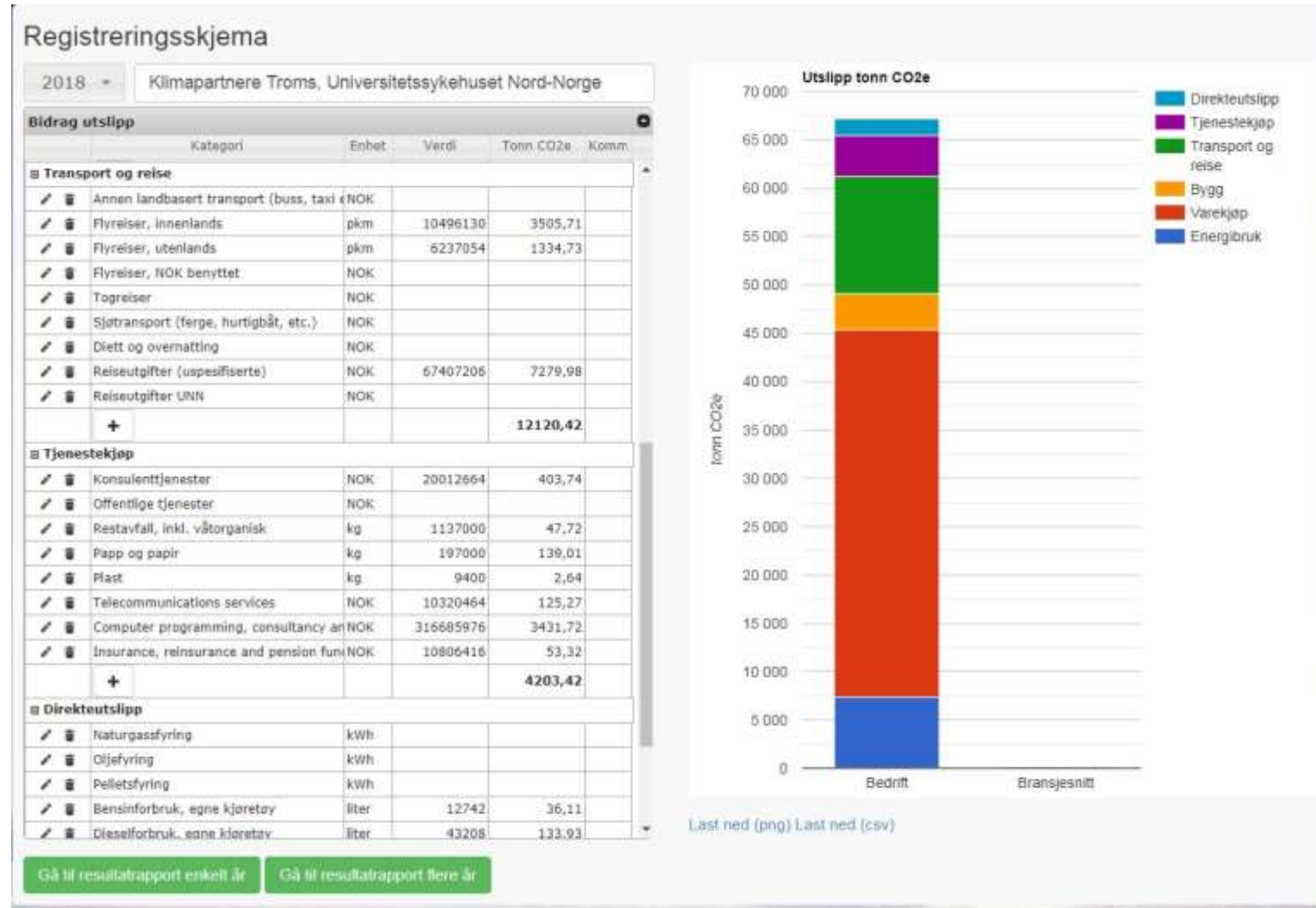
Største utslippskilder – kommunikasjon

	2017	2019	
1.	Medisiner (OECD Europa)	Laboratorieutstyr	↑
2.	Laboratorieutstyr	Investeringer bygninger	↑
3.	Medisinske forbruksvarer	Medisinske forbruksvarer	↑
4.	Mat gjsn miks	Mat gjsn miks	↑
5.	Medisinsk utstyr (OECD Europa)	Medisiner	—
6.	Røntgenutstyr	Tjenester Lav-karbon	↑
7.	Vedlikeholdstjenester	Vedlikeholdstjenester	↑
8.	Elektrisk Nordisk miks	Naturgass	↑
9.	Investeringer, bygninger	Elektrisitet	↓
10.	Medisinsk teknisk utstyr	Flyreiser	↑

- Tydelig kommunisere hva spesialisthelsetjenestens klimaregnskap **ikke** omfatter.
- Artikkel i rapport for samfunnsansvar om klimautslipp og tiltak i Helse Bergen
- Hva kan vi lære av Helse Bergen?

UNN HF, Klimapartner og nytt system i SAS?

Forbedringer 2020

- Kommunisere tydeligere hva klimaregnskapet ikke omfatter.
- Vurdere fullstendig scope 3 rapportering for 2021.
- Forbedre grafisk fremstilling.
- Ufyllende liste over kjølemedier/F-gasser.
- Legge til anestesigasser: Desfluran og Sevofluran.
- Andel utslippsfrie kjøretøy i HF.
- Gjennomgang av faktorer (Gjenvinningskraft, biobrensel) – Finn Drangsholt.

- Med bakgrunn i EUs F-gassforordning har flere kjølegasser allerede blitt forbudt i Norge, og frem mot 2025 skal bruk av kjølegasser skjerpes ytterligere. Fra 1. januar 2020 er det forbudt å selge nye kjøle- og fryseanlegg med R4040A, R407C og R407F12.

Anestesigasser:

- Sevofluran har lavere klimapåvirkning enn desfluran. Region Stockholm faset ut desfluran fra 2020.

Informasjon fra samarbeidsutvalget

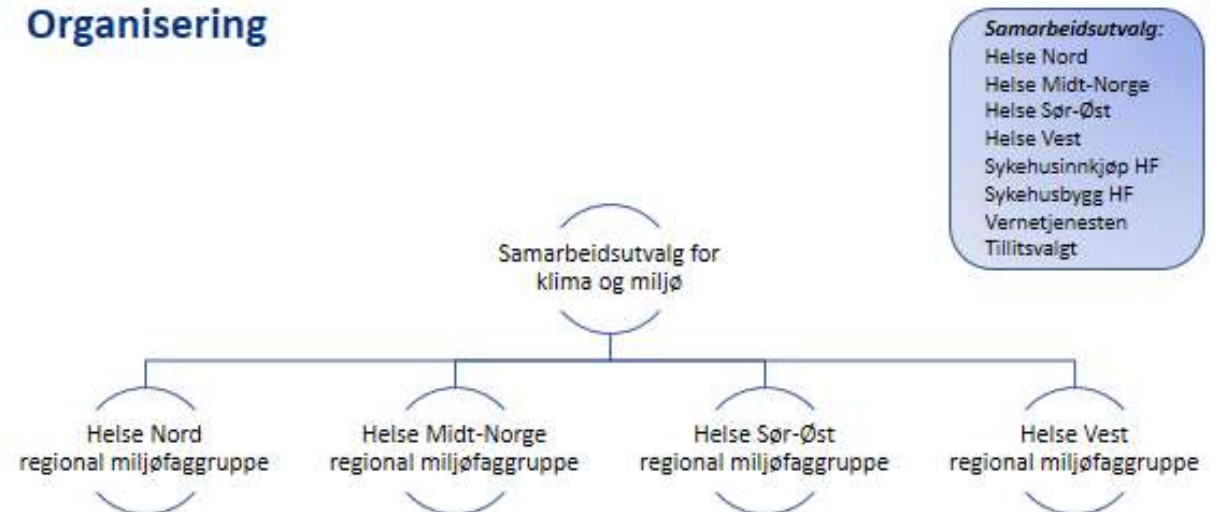
Ny samarbeidsavtale 2021-2024

- Videreføre faste aktiviteter:
 - Rapport for samfunnsansvar
 - Miljø og klimakonferanse
 - Miljø og klimaforum
- Forslag til endringer:
 - Representant fra HF i samarbeidsutvalget?
 - Internettside?
 - Videreføre webinarer?
 - Andre forslag?

HELSE ••• MIDT-NORGE

Organisering

Alternativer til miljøsertifisering

- Saksgang:
- Ledergruppe i Helse Nord RHF, Helse Midt-Norge RHF, Helse Vest RHF og Helse Sør-Øst RHF.
- Direktørmøte (AD i HF) Helse Nord, Helse Midt-Norge, Helse Vest og Helse Sør-Øst.
- AD-møte – administrerende direktør i de fire RHFene. Styringsgruppe for samarbeidsutvalget.

Forslag til konklusjon:

- Ledergruppen i Helse Sør-Øst RHF slutter seg til samarbeidsutvalgets anbefaling om å implementere *Rammeverk for miljø og bærekraft* i spesialisthelsetjenesten og at det blir frivillig for helseforetakene å opprettholde tredjepartsertifisering for ISO 14001 fra 2022.
- Saken legges frem for KTV, direktørmøte for beslutning i AD-møte.
- Leder for samarbeidsutvalget går i dialog med Helse- og omsorgsdepartementet om justering av krav fra 2011.
- Ledergruppen er positive til at det skal gjeninnføres et nasjonalt sekretariat for miljø og bærekraft og ber om at samarbeidsutvalget utarbeider en beskrivelse av oppgaver og ansvarsområder.

- Ved tilslutning til konklusjon i AD-møte:
 - 2021 benyttes til å videreutvikle, operasjonalisere og pilotere prosesser i rammeverk for miljø og bærekraft.
 - Internrevisjon; fagrevisjon og systemrevisjon.
 - Pilotere i Helse Nord

Lunsjwebinarer i november

09.11.2020 kl.1100-1200 Tema: Sirkulære anskaffelser og ombruk i sykehus

- 1100-1130 Sirkulære anskaffelser v/ Sarah Fossen
Sinnathamby, Sykehusinnkjøp HF
- 1130-1200 Ombruk av møbler i Vestre Viken v/ Marit
Johansen Søderstrøm, møbelforvalter i Vestre Viken

16. November kl.1200-1400

 Helsedirektoratet

English Om oss

[Forsiden](#) / [Konferanser og kurs](#)

På vei mot en mer klimatilpasset og bærekraftig helsetjeneste (webinar)

16. november 2020-16. november 2020

Innhold på denne siden

- + Tid og sted
- + Formål
- + Målgruppe
- + Foreløpig program

Formålet med seminaret er å informere og inspirere et norsk publikum, ved å vise hvordan WHO og England jobber for en mer klimatilpasset og bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. Foto: Mostphotos

Takk for møte!

- <https://www.instagram.com/p/CG9y0V8gh9t/?igshid=a2qt46ogr1d8>

F-gasser

F-gass	Antall kg innkjøpt hittil i år	kommentarer
R-290	Ca 1	
R-32	0	Ikke kjøpt inn hittil i år, men det kommer etterhvert
507	3	
407C	1	
134A		Ikke kjøpt inn hittil i år, men det kommer etterhvert
404A		Ikke kjøpt inn hittil i år, men det kommer etterhvert
407C		Ikke kjøpt inn hittil i år, men det kommer etterhvert
410		Ikke kjøpt inn hittil i år, men det kommer etterhvert
452		Ikke kjøpt inn hittil i år, men det kommer etterhvert
507		Ikke kjøpt inn hittil i år, men det kommer etterhvert

Klimaregnskap

Annet forbruk

Gasser

Lystgass (Kg)

R134A (Kg)

R404A (Kg)

R407C (Kg)

R410 (Kg)

R507 (Kg)